
БЮДЖЕТНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ: СУТНІСТЬ ТА СКЛАД

Полівана В.В., Сєвідова І.О.

Харківський національний університет внутрішніх справ

vitapolivana21@gmail.com

На сьогоднішній день суспільство являє собою велику систему відносин, які тісно пов'язані між собою. Однією з основних ланок економіки країни є бюджетна система, яка, в тому числі, визначає нормативну базу мобілізації та розподілу бюджетних коштів, а також шляхи їх використання. Тому одним з головних завдань державної політики є дотримання законності в бюджетній сфері. В наш час бюджетна система України, оновлюється і удосконалюється, більш активно здійснюється законодавче регулювання бюджетних правовідносин.

Бюджетний кодекс України дає визначення бюджетному правопорушенню. Бюджетним правопорушенням визнається недотримання учасником бюджетного процесу встановленого цим Кодексом та іншими нормативно-правовими актами порядку складання, розгляду, затвердження, внесення змін, виконання бюджету чи звіту про виконання бюджету[1].

Повний склад правопорушення зазвичай конструюється по наступній схемі: об'єкт – об'єктивна сторона – суб'єктивна сторона – суб'єкт. Тому до елементів складу бюджетного правопорушення також відносяться об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єктивна сторона і суб'єкт.

Об'єктом бюджетних правопорушень, зважаючи на приписи статті 116 БК України, є суспільні відносини, що складаються у зв'язку з розглядом проектів бюджетів, затвердження бюджетів, їх виконанням і контролем за виконання бюджетів та загалом бюджетною діяльністю. Бюджетні правопорушення перешкоджають нормальному функціонуванню бюджетної системи, не дають змоги послідовно здійснювати бюджетний процес, витратити державні грошові кошти за цільовим призначенням[2].

Об'єктивна сторона бюджетних правопорушень – це сукупність ознак протиправних діянь, що передбачені бюджетноправовими нормами і характеризують зовнішній прояв бюджетних правопорушень в реальному житті. До об'єктивної сторони відноситься шкода, заподіяна правопорушенням, протиправність поведінки правопорушника і причинний зв'язок між його

поведінкою і шкодою. Об'єктивна сторона визначається через дію або бездіяльність[3].

Суб'єктивна сторона бюджетного правопорушення є сукупністю ознак, що відображають внутрішню сторону протиправного діяння (дії або бездіяльності) і що характеризують внутрішні психічні процеси, що відбуваються в свідомості правопорушника щодо скоєного і його наслідків . Тобто суб'єктивна сторона характеризується метою, мотивом та виною[4].

Суб'єктом бюджетного правопорушення є учасник бюджетного процесу, який наділений фінансовою правосуб'єктністю (спроможністю бути носієм прав та обов'язків, здійснювати їх та відповідати за їх реалізацію у сфері публічної фінансової діяльності [5].

Виходячи з цього можна стверджувати, що кожне правопорушення, в тому числі і бюджетне, має в собі склад правопорушення. Він характеризується наявністю: об'єкта, об'єктивної сторони, суб'єктивної сторони та суб'єкту.

Література:

1. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Назар Ю.С., Проць І.М. Адміністративна та фінансово-правова відповідальність за порушення бюджетного законодавства : монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 172 с.
3. Орлюк О. П. Фінансове право. Академічний курс: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2010. 415 с.
4. Тархов В. А. Гражданское право. Общая часть. УФА, 1998. 289 с.
5. Стукаленко В. А. До питання про поняття та ознаки суб'єктів фінансового права. Форум права. 2013. № 1. С. 981-985. URL: <http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2013-1/13cvacfp.pdf>